

ידידות אחרונות (06/אוק/28)

...אמר פרופ' צ'חנובר: "קיימת הידרדרות השכלתית בכל הרמות. אפילו אצל בעלי תארים אקדמאיים אני מוצא לשון עילגת, היעדר עומק תרבותי, בורות בהיסטוריה כללית ובתולדות עם ישראל. אנחנו זקוקים למוסדות השכלה גבוהה שבראשם מנהיגות סוללת דרך, והמנהיגות הזאת נעלמה. איפה הם אישי הרוח הדגולים מן העבר? אני רואה קשר הדוק בין שקיעת הרוח הישראלית לבין שקיעת המדינה. בלי מדעי הרוח ומדעי יהדות מפותחים, לא יתקיים מדע איכותי כלשהו במדינת ישראל. לא פיזיקה, לא כימיה, לא מתמטיקה ולא רפואה."

"זה שמדינת ישראל לא הפכה למרכז הגדול העולמי לחשיבה ולהיסטוריה יהודית, זו פשיטת הרגל התרבותית הגדולה שלנו. אם אין לנו פה, באוניברסיטה העברית בירושלים, את המרכז המוביל העולמי לחקר ההיסטוריה היהודית, זו הוכחה לכך שפשטנו רגל. מה שאנחנו רואים באוניברסיטאות הוא סימפטום של מחלה כבדה ומקיפה הרבה יותר, הייתי קורא לה אפילו מחלה ממאירה: דלדול הרוח. זהו סרטן שפשה בחברה הישראלית, בכל איברי גופה."

גם מן הצמרת השלטונית של ישראל לא חסרו השניים את שבטם. "הם עלובים", הסכימו. פירט פרופ' אהרון צ'חנובר: "זה ממש עלוב שאין שם אף אחד שמשרה איזשהו שאר-רוח. אין אף אחד שאתה רוצה לדבר איתו, שאתה רוצה לשמוע את רעיונותיו. למען האמת, אנשי האליטה השלטונית בכלל לא משמיעים רעיונות. הם חסרי כיוון, חסרי שיח, אין להם אפילו אג'נדה. הם משתמשים בכל מיני פעלים בשפה העברית - התכנסות, התפרקות - שהם חסרי פשר ומובן. ריקים מתוכן. ובמרכז ניצבת לה בועת סבון שקרויה מפלגת קדימה" ...

שאלתי האם אנחנו נתונים בסכנה קיומית. פרופ' צ'חנובר: אני מאוד-מאוד פסימי. אני חרד לעצם קיומה של מדינת ישראל. **הכל נראה פה חסר ערכים**, זמני, מין טלאי על טלאי. טיח דק שיתפורר בכל רוח. אם לא נשתנה, לא נתקיים. **אני אומר את זה בלשון מאוד ברורה. אם לא נשתנה, לא נתקיים**. אנחנו נימחק מהמקום הזה". פרופ' אומן: "גם אני מאוד פסימי ומיואש. חסר לנו עכשיו הרצון להתקיים, חסרה הסבלנות להתקיים. חסרה הציונות ב-צ' גדולה. הפכנו לפוסט-ציונים, לאויב מספר אחד של עצמנו; כן, אני לא שוכח שזה הכל בגללנו. רק בגללנו. העם שלי פשוט השתגע."

Haaretz, October 18, 2006

Professor Robert (Yisrael) Aumann, the Israeli-American scholar who won the Nobel Prize for economics 2005: "If we don't understand why we are here, and that we are not America or just a place in which to live, we will not survive," he said in a speech at the College of Judea and Samaria in Ariel on Sunday. "The desire to live like all the nations will sustain us maybe another 50 years, if we are still here."

Alice's Adventures in Wonderland, Lewis Carroll

*'Would you tell me, please,
which way I ought to go from here?' asked Alice.
'That depends a good deal on
where you want to get to,' said the Cat.*

*'I don't much care where' -- said Alice.
'Then it doesn't matter which way you go,' said the Cat.*

*'Let me think: was I the same when I got up this morning?
I almost think I can remember feeling a little different.
But if I'm not the same, the next question is,
Who in the world am I? Ah, THAT'S the great puzzle!'*

רש"י בראשית פרק א פסוק א

בראשית - אמר רבי יצחק לא היה צריך להתחיל [את] התורה אלא (שמות יב ב) מהחודש הזה לכם, שהיא מצוה ראשונה שנצטוו [בה] ישראל, ומה טעם פתח בבראשית, משום (תהלים קיא ו) כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים, שאם יאמרו אומות העולם לישראל לסטים אתם, שכבשתם ארצות שבעה גוים, הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא, הוא בראה ונתנה לאשר ישר בעיניו, ברצונו נתנה להם וברצונו נטלה מהם ונתנה לנו:

Hazon p.21

The flight of Avraham, the first Jew, from the Mesopotamian metropolis of Ur in the very heart of the civilized world – a flight which ends with his beginning life anew, at age seventy-five, as a herder of goats and sheep on a stretch of land along the trade route to Egypt, the undeveloped and culturally irrelevant wilderness of Canaan. What would drive a civilized human being to flee the world of science and technology, culture and art, law and power, which Mesopotamia had been for a millennium – in short, to become a refugee from all that mankind had strained to achieve for so long – in order to carve out a harsh existence in the lawless hills and gorges of Canaan?

משלי פרק כט פסוק יח

באין חזון יפרע עם ושמר תורה אֲשֶׁרֶהוּ:

ישעיהו פרק מב (ו) אני ה' קראתיך בצדק ואֲחֹזֵק בידך ואצרך ואתנך לברית עם לאור גוים : - והאור הוא התורה שתצא להם מציון (רד"ק).

R. Eliezer Berkovits:

Judaism looks upon life as the raw material which has to be shaped in conformity with the spiritual values contained in the Bible.... The teachings of the Torah can therefore reveal their real sense only when there is a concrete reality to which they are applied. Judaism is a great human endeavor to fashion the whole of life, every part and every moment of it, in accordance with standards that have their origin in unchallengeable authority. Its aim is not merely to cultivate the spirit, but infuse prosaic, everyday existence with the spirit.

R. Berkovits, "On the Return to Jewish National Life", 1943

The great spiritual tragedy of the exile consists in the breach between Tora and life, for exile means the loss of a Jewish-controlled environment.... It is incorrect to speak, as it is often done among Jews, of the conflict between Judaism and modern life. For as yet there is no modern Jewish life [in 1943].